

Abraham Hans
DE VLAAMSE BOSKEREL
XXVII. DE DADER HEEFT BEKEND

De baron was ijzersterk van wil en gestel. Hij hield geen rekening met de onderrichtingen van de behandelende geneesheren.

De volgende morgen zat hij rechtop in zijn zetel bij het vuur, dat men in de haard van de grote slaapkamer had aangemaakt. De barones sliep nog in een ander vertrek.

De kasteelheer had Louis, de kasteelknecht, opgedragen hem de briefwisseling te bezorgen. Bij het lezen van een schrijven met rechtsboven het wapenschild van de Meerbekes was hij woedend geworden. Nu wist hij waarom freule Laura niet op het kasteel der van Boschdales gebleven was.

— Alles komt samen, siste de harde man. Nu weer deze nare aangelegenheid.

Dwaze, onvoorzichtige zoon! En huichelachtige lieden, die Meerbekes!

Hun bleke dochter Laura weigert mijn levenslustige Henri voor een reden, die er geen is. Maar haar enggeestige vader steunt de preutse dochter in het verbreken van de verloving. Dat gebeurt dan terwijl ik door een aanslag geveld lig. Net of in de streek van de Meerbekes geen natuurlijke en niet erkende kinderen rondlopen! Baron de Meerbeke was vroeger zelf geen heilig boontje. En dan, was het geen eeuwenoud recht voor adellijke jonkers om de dochters van hun onderhorigen te ontmaagden en omgang te hebben met volkse meisjes wanneer het hen beliefte? De tijden waren wel enigszins veranderd, maar ook nu nog, welke edelmanszoon beging er niet een jeugdzonde alvorens met een adellijke jonkvrouw te huwen? Ik had de minnares van mijn zoon met haar bastaard moeten ontmoeten, dan zat ze reeds in een landloperskolonie, de juiste plaats voor het onbeschaafde volk, dat rang en stand vergeet. Ik moet Henri spreken.

Driftig belde hij en hij gebood de huisknecht zijn zoon te gaan roepen. Henri verscheen, nogal verveeld, de waarheid vermoedend.

— Lees! snauwde de baron, die de morgengroet onbeantwoord liet en zijn oudste zoon de brief van de Meerbekes nijdig toeschoof.

— Vertel mij alles! gebood hij dan.

Toen de baron het relaas vernomen had, trok hij de schouders op en spotte:

— Is dat volksmeisje van de Nieuwmarkt ook al door hervormingskoorts aangegrepen? Is er een ziekte onder de jonge adel? Maar gij had moeten verhinderen dat die twee in aanraking kwamen! Waarom niet onmiddellijk de brigadier verwittigd? Ik duld geen landloopsters op het dorp! Ik ken immers die manieren. Ge moet nooit willen redeneren met zulk volk; in plaats van meester te blijven! Een goede partij afgewezen, de schande door de Meerbeken vernederd te worden, veel gebabel in onze kringen. O, was uw vader toen juist niet uitgeschakeld geweest! Ik zal Meerbeke antwoorden. Maar wat is er nu weer aan de hand?

Deze laatste opmerking doelde op een ongewone drukte buiten op het plein, waar verwarde stemmen klonken.

Henri keek door het raam.

— Papa, Theophiel, geboeid door de gendarmen, riep Henri verbaasd uit.

— Wat, Theophiel! Geboeid! herhaalde de baron op vreemde toon. Wat betekent dat? Geef mij uw arm. Ik wil zelf naar beneden gaan!

— Papa, als 't u belieft, wees niet onvoorzichtig.

— Stil! Meent ge dat uw vader een zwakkeling is? Dadelijk na die operatie had ik moeten opstaan, dadelijk mij vertonen aan dienaren en boeren.

Ik kan hier geen ogenblik gemist worden!

De strenge heer begaf zich in de zaal en gebod de troep van daarbuiten binnen te leiden. De jachtwakers en gendarmen verschenen met de geboeide Theophiel in hun midden. Allen waren van onder tot boven met modder bespat.

— Maar wat betekent dat alles? vroeg de edelman aan de brigadier. De gerechtsdienaar verhaalde nu alles: het nachtelijk bezoek van de dokter — Eduards naam verzweg hij nog — de tocht naar het bos, de brand van de hut, de klopjacht.

— Ik snapte hem, toen hij in zijn huis van kleding verwisselde, natuurlijk om op de vlucht te slaan, zo eindigde hij. Ik heb zijn uniformjas aangeslagen. Hier ontbreekt de knoop, die in de hut lag, en de brigadier vertoonde het kledingstuk. Hij heeft ook bekend de aanslag op u te hebben gepleegd.

Theophiel stond met gebogen hoofd voor zijn meester.

Hij kon niet ontkennen de brandstichter te zijn, we vonden in het bos een oliekan van het kasteel. Op de plaats vanwaar gister op ons geschoten werd, lagen de omhulsels van zijn kardoezen, vervolgde de brigadier. Aan zijn hand heeft hij nog brandwonden, het kostte hem moeite de hut in vuur en vlam te krijgen. De andere bekentenissen zijn dan gevolgd.

't Gelaat van de baron kreeg een vreemde uitdrukking. Thilde had het niet gedaan. 't Was een vreselijke teleurstelling en Xavier van Boschdale had ongelovig het hoofd willen schudden.

Maar zijn trots werd nog meer gekrenkt door de gedachte, dat een lid van zijn dienstpersoneel de misdaad had durven plegen.

— Sukkelaar, riep hij tot Theophiel, kunt ge dan geen woord tot uw verdediging spreken? Is dat alles waar, vlegel?

Verachting klonk uit die woorden.

En eensklaps begonnen Theophiels ogen te flikkeren en zijn gelaat werd vuurrood.

Zijn lichaam trilde van opwinding.

De gevangene hield het hoofd schuin, stak zijn bovenlijf vooruit en kreet woedend:

— Kijk, baron! Ziet gij in mijn hals die rode streep? Herinnert ge u de zaterdagavond, toen ge ziedend van drift tegen mij uitvoert in de stal, en een zweep greept en mij sloegt! Ja, ge hebt mij geslagen. Ik haatte u reeds lang. Ik heb mij als werktuig laten gebruiken tegen Thilde. Toen ook voelde ik hoe ik in uw ogen een verachtelijk iemand was. Maar ik gehoorzaamde, uit hartstocht voor dat meisje. Ja, ik was ook trots, dat zit mij in het bloed. Mijn vader was van goede stand. Hij werd geruïneerd. Ik was trots en haatte u om al uw macht, uw rijkdom. Het viel mij hard te gehoorzamen om een stuk brood. Maar toen die verachting, die zweeps slag! Ja, baron, alles beefde aan mij van wraakzucht, en de nacht van zaterdag op zondag heb ik niet geslapen. Ik was vroeg op en doolde door het bos, maar die vlam in mijn binnenste doofde niet. Dan zag ik Thilde Verdonk komen. Gij zondt mij op haar af, en nu voelde ik ook tegen haar wrok omdat zij niet toegaf aan mijn begeerte. Ik volgde haar, zij was op het pad, ik in het kreupelhout, en ik zag hoe ze haar geweer wegstak. Een geweer dat ze voor mij droeg. Toen hoorde ik de koets, de kans was schoon, wraak tegelijk op Thilde en op u. Toen schoot ik. Ik vluchtte heen, en Thilde werd aangehouden.

— Ge hebt u gedragen als een ellendige lafaard, bulderde de baron tot hem.

— Niet minder laf dan gij, want ge waart blij, dat de bosdeerne aangehouden werd. Ge weet wel waarom. Maar laat ik het u nu toeschreeuwen, mijnheer de baron. Weet gij wie Thildes onschuld heeft bewezen? Uw zoon, jonker Eduard, hij, baron. Hij heeft mij ontdekt, op hem heb ik geschoten. Hij is om dokter Vermeire gelopen. Xavier van Boschdale werd doodsbleek.

— O, had ik beter gemikt, nu ik u weer zie en hoe spijt het me, dat het

schot niet beter trof! kreet Theophiel. Ieder veracht u, en voor het gerecht zal ik alles openbaren, het uitschreeuwen dat gij mij achter Thilde aan zondt. Dat gij mij hebt aangezet haar te belagen. Welk een schandaal zal dat zijn, uw straf, baron. En denkt ge dat ik het niet weet, hoe het lief van uw oudste zoon weggelopen is, omdat ze het ander lief met het kind heeft gezien! Wat voor een familie, wat voor een adel! En dat veracht ons!

— Zwijg, ellendeling, zult ge zwijgen! tierde de baron. Snoer hem de vranke bek, steek hem een prop in de mond! riep hij tot de gendarm. Xavier van Boschdale wilde zich oprichten, maar plots wankelde hij en zonk in de zetel terug. Zijn hoofd viel achterover.

De ontroering was te groot geweest. Xavier van Boschdale lag bezwijmd. Henri schoot toe, geholpen door de knechten droeg hij zijn vader naar boven en zond dadelijk om dokter Dumont.

De gendarmen voerden Theophiel weg en sloten hem op, in afwachting van de komst van het parket, dat al vroeg verwittigd was geworden. De brigadier ging zelf aan de dokter vertellen dat Theophiel gevangen was en alles had bekend.

Na de middag kwam het parket. Theophiel werd zwaar geboeid voor de heren gebracht. In de zaal van het gemeentehuis zag hij plots Thilde en Janssoone. Een grijnslach speelde om zijn lippen.

— Thilde Verdonk, het is jammer, dat het al uit is, riep de ellendeling. Gij hebt mij afgewezen. Ik heb u doen lijden. Ik heb gelachen, toen ik u hoorde wenen. 't Was mijn wraak, maar ze had langer moeten duren.

— Wel, gij vuile, laffe smeerlap! barstte Janssoone los. Woedend sprong hij op de hulpboswachter toe, en eer de gendarmen het konden verhinderen, kletste zijn harde hand op Theophiels wang.

De brigadier duwde de boerenzoon weg en Janssoone zei:

— Mijnheer de gendarm, neem het mij niet kwalijk, maar ik kon dat nu toch niet laten. En zo een schavuit, zo een duivelse vent speelde hier de baas, treiterde de boeren en viel ongestraft de meisjes lastig! Zo een Judas.

Thilde schreide van ontroering.

't Was plots licht geworden in haar hoofd, in haar hart.

Theophiel herhaalde zijn bekentenis. Men leidde hem naar de plaats van de misdaad, naar de zwarte puinhoop, waar de hut van de boskerel had gestaan. Het parket noteerde de feiten. Het bleek hoe de brave kerelsdochter steeds de volle waarheid had gesproken. Thilde werd in vrijheid gesteld. De rechter brabbelde tot haar enige woorden uitleg in gebroken Nederlands. Aan de barones had hij zijn verontschuldigin-

gen aangeboden, omdat hij haar even storen kwam.

Thilde mocht zó heengaan. Janssoone ook en deze laatste kreeg nog een vermaning.

Maar buiten sprong de jongeman wel drie voet hoog en juichte:

— De baron heeft het verloren. Vivat, Thilde! Theophiel, de Judas, krijgt mijn cel in de gevangenis! En ik trek naar Amerika!

Thilde verliet overgelukkig de herberg, waar het gemeentehuis gevestigd was. Aan elke arm voelde ze een hechte steun en glimlachend schreed ze voort tussen dokter Vermeire en Eduard, tussen haar voogd en haar verloofde. De edelmanszoon toonde weer openlijk dat de dochter van de Vlaamse boskerel zijn geliefde was. Menige dorpeling veegde ontroerd een traan weg. Maar niemand dierf juichen. Of toch, een grijsaard jubelde:

— Thilde, Thilde, proficiat.

Het was de oude dorpspastoor, die kwam toegesnel, verbazend vlug voor zijn jaren. Hij drukte Thilde, dokter Vermeire en Eduard de handen, glunderend van geluk.

bewerking © 1982-2018, Jan MARCHAU

ABRAHAM HANS

DE VLAAMSE BOSKEREL

volksroman bewerkt door Jan Marchau

bewerking © 1982-2018, Jan MARCHAU

HELIOS N.V.
ANTWERPEN / AMSTERDAM